

Тамара Альохіна
Секрет радості

Переклад з російської мови В.І. Вороніної

Частина перша

Знайомство з Азбукіним

Букі Азбукін

Кирилко з Лізою гралися в саду.

— Діти! — покликкала мама, — йдіть сюди! Бабуся з дідусем від'їжджають.

- Чи на довго ви їдете? — запитав Кирилко.
- Днів десь на десять, — відповіла бабуся.
- А куди ви від'їжджаєте? — поцікавилася Ліза.
- У Стокгольм, — промовив дідусь.
- А, це туди, де музеї Пеппі!?
- Їдемо на прем'єру нашого дитячого мюзиклу, — пояснили бабуся і дідусь.
- І нам хочеться!
- Обіцяємо, що влітку обов'язково візьмемо вас із собою.
- Значить, ми залишимося без бабусиних казок аж на цілих десять вечорів? — запитала Ліза.
- Ні в якому разі! Настав час познайомити вас із кимось. У вашій книжковій шафі живе хтось такий...
- Хто там живе? — поцікавився Кирилко.
- Букі! — гукнула бабуся, і з полицки стрибнув потішний ельф. На ньому був старовинний фрак, метелик та окуляри в золоченій оправі.
- Ти хто?
- Букі Азбукін до ваших послуг! — відрекомендувався ельф і уклонився.
- Букі — мій давній приятель, — пояснила бабуся, — тепер у вас з'явився надійний і розумний друг! Він допоможе вам жити щодня цікаво і з користю.
- І ви свій час проведіть корисно і цікаво, — сказав Кирилко.
- Та не забудьте привезти нам подарунки! — додала Ліза.
- А що б вам хотілося?
- Мені новий капелюшок! — попрохала Ліза.
- А мені велику карту світу! — сказав Кирилко.
- Ну а ми будемо від вас чекати подарунків!
- А яких же? — здивувалися брат із сестрою.
- Ваші нові знання будуть для нас найкращими подарунками!
- Коли повернемося — подивимось, — пообіцяв дідусь. — А тепер нам час, — додав він, поглянувши на годинник.
- Щасливої подорожі, — в один голос гукнули діти.
- І вам, малеча! — почувся у відповідь.
- І з чого почнемо нашу казкову подорож? — поцікавився Букі, коли бабуся з дідусем від'їхали.
- А давайте про «цікаво» і «з користю», — запропонувала Ліза.
- Дуже добре, — промовив Букі і оголосив, — перша казка називається так: «Цікаво і з користю».

Цікаво і з користю

Дівчинка з мамою гуляли у Миському саду, спускаючись широкими сходами, милувалися першими весняними квітами.

- Тюльпани, нарциси, — промовляла дівчинка знайомі назви, — а ці виразні квіточки як називаються?
- Це фіалки.
- Ой, поглянь, мамо, який красивий метелик! Він нагадує квітку! — крикнула дівчинка.
- А, можливо, він не метелик, а літаюча квітка! — посміхнулася мама.
- Ти жартуєш? — здивувалася мала. — Це ж не казка, а природа!
- У природи багато дивного й казкового, треба лише приглянутися, прислухатися і тоді...
- Що тоді! — нетерпляче запитала дівчинка.

Але мама не встигла відповісти, бо в цю мить зустріла свою колишню знайому, і між ними зав'язалася жвава розмова, в якій щоразу нова фраза починалася зі слів:

- А пам'ятаєш?...
- А пригадуєш?...

Дівчинка слухала-слухала і їй стало скучно.

- Я ж нічого цього не пам'ятаю, з ким же мені поговорити?
- Бачиш, — показала мама, — на тій ялинці сидить білка — піди до неї!
- І що, з нею розмовляти?! — здивувалася дівчинка.

Мама у відповідь кивнула.

Дівчинка неохоче підійшла до ялинки і стала дивитися на білку. А та, в свою чергу, уважно спостерігала за дівчинкою.

- Ти хто?
- Я — Очка!
- А де ж Біл?

- Звідки я знаю, – відповіла білка, – Біл сам по собі.
- Біл — це хто?
- Біл — це мій друг, він Біл, а я — Очка. А ти хто?
- Я просто дівчинка.
- Ти не просто дівчинка, – повторила її Очка, – ти рудоволоса дівчинка з хвостиками.
- Ну і що?
- А те, що ми з тобою схожі, – зробила висновок Очка. — Я давно спостерігаю за тобою.
- Давай будемо друзями! — запропонувала дівчинка.
- Ми не можемо дружити, – заперечила білка.
- Це ж чому? — здивувалася дівчинка.
- Ну як же ми будемо з тобою дружити? Адже ти нічого не принесла з собою.
- А що я повинна була принести?
- Ти маєш не просто приходити в наш сад, а що-небудь приносити: горіхи, яблука, білки їх дуже смакують. Не ходи просто так, принось користь.
- Гаразд, – погодилася дівчинка, – я завтра так і зроблю!
- Тоді у тебе у саду з’явяться двоє друзів, Біл та Очка, – пообіцяла білка.
- А ми завжди беремо з собою горіхи, яблука та їжу для птахів, коли йдемо в Миський сад на прогулянку, – сказала Ліза, прослухавши казку.
- Це дуже добре, – промовив Букі.
- Ми не ходимо просто так, – підтвердив Кирилко, – ми приносимо користь. А нещодавно ми з татом змайстрували годівничку і почепили її на старій яблуні.
- А я намалювала на ній квіти і ще й горобчика, – похвасталася Ліза.
- І навітьось розфарбувала його, – спантеличено промовив Кирилко.
- Так краще!
- А ти як вважаєш, Букі? — запитав хлопчик.
- Як я думаю, – відповів Букі, – розповім вам завтра у цей же час.

Намальований горобець

- Давай-но, Кирилко, змайструємо годівничку, – сказав якось тато.
- Можна взяти пластикову пляшку, – запропонував хлопчик, – і вирізати в ній віконце. Зараз усі так роблять.
- Ні-ні, – заперечив тато, – від таких годівниць користь є, тільки краси ніякої. А ми з тобою змайструємо особливу годівничку!
- Яку? — запитав хлопчик.
- А ось яку, – тато показав малюнок.
- Це схоже на будиночок!
- Правильно, сама годівниця глибока, щоб їжа не випадала, а над нею дашок.
- Дах від дощу, – здогадався хлопчик.
- Від дощу та снігу, щоб за будь-якої погоди їжа лишалася сухою.
- Від слів до справи.
- Коли годівничка була готова, у майстерню зайшла Ліза і запропонувала:
- А давайте я розфарбую її.
- Це буде прекрасно! — зрадів тато.
- Ліза взяла олівці і намалювала: з одного боку букет квітів, а з іншого — яскравого барвистого горобчика.

Коли все було готово, годівницю повісили в саду на старій яблуні. Насипали в неї їжу.

А на цій яблуні жили Сірий горобець та Сіра горобчиха.

– Поглянь, – сказав Горобець, – тепер у нас своя їдальня.

– Ой, як гарно. І як красиво! — згодилась Горобчиха, – І квіти, і горобчик!

– Таких горобців не буває! — сказав Сірий горобець.

– А може, й бувають, – заперечила його подруга.

– Не буває таких горобців!

– А може, буває!

– Не буває! — дуже голосно закричав Горобець. — Я старший і розумніший: я точно знаю!

– Гаразд, – згодилась Горобчиха, – не буває. Не варто тобі так перейматися, дорогий!

Слухав їх намальований горобець, слухав і прикро йому стало:

– Як же не буває, якщо я ось тут є! Я буваю, тобто я є!

Та оскільки живі горобці його не чули, він вирішив їм довести, що насправді існує. Дочекався ночі і, коли птахи заснули, усю їхню їжу розкидав.

Прокинулися вранці сірі горобці, глянули — а їжа на землі.

— Дивно, — промовили вони, — хто б це міг зробити, та й навіщо?

Наступного ранку знову все повторилося.

— Слід би вистежити цього розбійника, — сказав Сірий горобець.

— А давай прикинемося, що ми спимо, — запропонувала Горобчиха, — і будемо стежити.

— Так і зробимо!

Щойно стемніло, птахи зробили вигляд, нібито вони сплять, а самі стали спостерігати через гілочки. І бачать: намальований горобець поворухнувся, розправив крильця й злетів, зовсім як справжній. Покружляв над годівничкою, а потім все зерно скинув на землю.

— Ах, ти ж розбійник! — закричав Сірий горобець. — Зараз я тебе провчу!

— А як же ти мене провчиш, якщо мене немає? — запитав Барвистий горобець. Він повернувся на своє місце і знову став намальованим.

— Навіщо він це робить? — не розумів Сірий горобець. — Навіщо шкодить нам?

— Ну, ти ж говориш «не буває таких горобців, не буває» — от він і образився. — пояснила Горобчиха.

— Гаразд, — буркнув Сірий горобець, — бачу, що бувають! Лише не второпаю: навіщо?

— А я знаю.

— Ну, так поясни чи що!

— Бачиш, із цього боку квіточки намальовані?

— Ну.

— Навіщо вони?

— Для краси!

— Отож і він так само, — пояснила Горобчиха, — і він теж — для краси!

— Гаразд, — сказав Горобець, — хай собі, аби лише нашу їжу не скидав!

— Отож-то, — сказав Барвистий горобець, — і нічого було задаватися: ми тільки сірі, ми найгоробчіші!

Інші теж бувають!

— Ну, добре, добре, — сказав Кирилко, прослухавши казку. — А яка ж користь від краси?

— Від краси велика користь, — пояснила Ліза. — На неї приємно дивитися, і настрої поліпшуються!

— Це правильно, — згодився Букі. — Проте є один секрет.

— Секрет? — здивувалися діти.

— Завтра я вам розповім про нього.

Конячка

Наступного дня Букі пояснив дітям, у чому полягає секрет.

— Світ, у якому ви живете, схожий на дзеркало.

— А що відбивається у ньому? — поцікавилися діти.

— Всі ваші вчинки. От лише не відразу, як у звичайному дзеркалі, а через деякий час.

— Значить, якщо я роблю щось добре для когось, то у моєму житті відобразиться це добре для мене?

— Так, — підтвердив Букі. — Але, щоб це сталося, потрібно запастись терпінням і почекати.

— Чи довго доведеться чекати?

— По-різному буває: іноді 10 днів, а інколи і 10 років. Та найважливіше — вірити в те, що все станеться у свій час.

Сьогодні я розкажу про те, як один мій знайомий хлопчик подружився з карусельною конячкою, і ще про те, як ця дружба додала в його життя багато хорошого.

Весною щонеділі мама з татом приводили Михайлика в парк, де були різні веселі атракціони. Понад усе хлопчик любив кататися на каруселі. І завжди вибирав собі для катання конячку. Це була дуже красива конячка — розписана! Мишко так полюбив її, що весь тиждень чекав на неділю.

А коли підходив до каруселі, щоразу запитував у батьків:

— Можна, я погодую Конячку?

— Звичайно, можна! — дружно відповідали мама з татом.

Конячка теплими губами брала печиво і з вдячністю кивала головою. Від цього на душі у хлопчика ставало тепло і приємно. Так тривало до самого літа.

У першу червневу неділю Михайлик, як завжди, погодував Конячку і сумно промовив: